

Fonalmentő

TAVASZ UTCA

2.

Van valami jelkép is abban, hogy a Tavasz utca páros oldala mellett aszfaltkeverő gép áll, s már hosszú távolságon el is készült a II. kerületi tanács beruházásából épülő új, sima, nyíl-egyenes járda. Az utcavégi Fonalmentő Vállalat csökkent munkaképességű dolgozói sokszor fogják emlegetni azokat, akiknek fejében megfogamzott a terv.

Mindig többet

Öt évvel ezelőtt egy Tolbuhin sugárúti kis, korszerűtlen helyiségből indult el a vállalat a fejlődés útján. Aki ma belép ebbe a modern épületbe, még csodálkozni fogja is lesz elegendő. Mindig többet — ez a kifratlan jelszó. Ezt követték évek folyamán a párt-, az állami, a tanácsi szervek, mikor a csökkent munkaképességű munkába helyezésén súlyos anyagi áldozatokkal kellett segíteni. Most pedig ezt a jelszót követik az új dolgozók is.

Bolgár pedagógusok — szegedi tapasztalatszerén

Szegeden a politéchnikai képzés helyes gyakorlati módszerének megoldása érdekében úttörő jellegű kísérletek folynak két középiskolában is. E kísérleteknek több más mellett az a tanulságos érdekességük, hogy egyszerre két, egymással vitatkozó elgondolást szemléltetnek: a szó szerinti politéchnikai képzést és a monotechnikai képzést. Ezért Szeged különösen erős vonzást gyakorol mindazokra, akik ezekkel a kérdésekkel tudományosan, vagy gyakorlati tapasztalatszerzés céljából foglalkoznak — mind itthon, mind a népi demokratikus országokban. Újabban a bolgár közoktatás két munkása látogatott Szegedre. A Radnóti Miklós Gimnáziumban, a Földműves utcai általános iskolában, a Móra Ferenc Iparitanuló-intézetben, a Gépipari és a Textilipari Technikumban, továbbá néhány szegedi nagyüzemben tanulmányozták, illetve tanulmányozták a politéchnikai oktatás gyakorlatát. Tegnap este a Szegedi Nemzeti Színházban megtekintették az Aida előadását is. Ma délután a várost is megtekintik, majd kétnapos tartózkodás után ma este elutaznak városunkból.

Öt év alatt csaknem ötmillió forint nyereséget fizetett be ez a vállalat, s a jó munkának persze a zsebekben szintén megvolt a látogatja: tíz és fél nap nyereségrészesedést fizettek az elmúlt év eredményei alapján minden dolgozónak.

Hasznosság és teljes vertikálitásra való törekvés jellemzi a műszaki vezetést, állandóan új és új gépeket szereznek be, hogy a fonalmentéstől kezdve egészen a kész áruig maguk állíthassák elő a különböző cikkeket. Gyártmányaik kiváló minőségűek. Ebben a negyedévben 12 ezer törülközőt, 30 ezer méter műszaki szövöetnek is megfelelő lepedővásznak készítenek a szövödében, a kötöde négyféle szubású olaszkat és férfi furdónadrágokat gyárt kétezer kilogramm mennyiségben.

Nő az anyaghiozatal

Anyaghiozatalnak nevezik a Fonalmentőben azt, hogy száz kilogramm fonalból hány százalékot tudnak hasznosan felhasználni. Tehát a termelés szempontjából igen lényeges az anyaghiozatal. A kongresszusi munkaversenyben, melyben a dolgozók 92 százaléka részt vesz (a bedolgozók kivételével mindenki), a keresztorosó azt vállalta, hogy az anyaghiozatal százalékát 0,5-del felemeli. A vállalat már az első hónapban, áprilisban túlteljesítették: 85,7 helyett 89,7 százalékot értek el. A számszerű szép eredmény elismerése mellett ne feledkezzünk meg arról sem, hogy ezt éppen annál az üzemszerűen mutatják fel, ahol legtöbb a csökkent munkaképességű dolgozó.

A városi tanács Fonalmentő Vállalata példa az országban, hogyan kell szocialista társadalmunknak segítséget adni a nem teljes munkaértékű emberek számára. De példa arra is, hogy ezek az emberek hogyan adják vissza a segítséget, hogyan válnak ennek a társadalomnak hasznos, megbecsült munkásai. A pártkongresszus tiszteletére indult munkaversenyben újra példát adnak helytállásukról.

Az alkotó művészet útján

Mindig kockázatos dolog egyetlen eseményből messzenem következtetések levonása. Mégis teljes bizalommal állapíthatjuk meg abból az eredményes találkozásból, amely hétfőn este Szeged művészeti életének néhány vezető képviselője között zajlott le, hogy helyes úton indultak el a művészeti alkotó munka további gyors kibontakoztatása érdekében. A találkozó felvillantotta, hogy a szegedi művészekben elevenen él a vágy arra, hogy kapcsolatot találjanak egymással és a kapcsolatokat minél tökéletesebb alkotások létrehozására használják fel. A szegedi művészeti élet számot tevő képviselői már idejekorán felismerték helyüket a népi demokratikus társadalomban. Legjobbjaik határozott művészi állásfoglalásukkal vetették meg lábukat azon a talajon, amelyet az ellenforradalom leverése óta bekövetkezett politikai és gazdasági eredmények, s nem kevésbé a Párt Központi Bizottságának művelődéspolitikai irányelveiben lefektetett határozott kultúrpolitika szilárdított meg.

A különféle művészeti ágak képviselői mind ez ideig azonban nemcsak egymástól lényegében elszigetelve, hanem meg-

litikai tekintetben is szilárd alkotót. Mikor az egyes művészeti ágakon belül is csak alkalmi kapcsolatokat fenntartva működtek. Ezért is fogadták, olyan örömmel a városi pártbizottság mellett működő kulturális bizottság kezdeményezését annak érdekében, hogy szorosabb, intenzívebb kapcsolatot tartanak fenn egymással. Így jött létre a hétfő esti találkozó a TIT klubjában, ahol a pártbizottság és a tanács képviselői mellett megjelent a szegedi színészek, zeneművészek, írók, képzőművészek, újságírók több meghívott tagja. S már ez, az első közös találkozás is megmutatta, hogy lenne jelentősége Szegeden olyan közösség létrehozásának, amely gyakorta, sőt állandó jelleggel is biztosítaná művészeink együttműködését. S ez ma már nem is csupán közös tervezettség, hiszen a művészeti szövetségek közeli helyreállításával hamarosan megszületik ennek gyakorlati lehetősége. A hétfő esti találkozó egyebek közt éppen azt is célozta, hogy a hamarosan ismét létrejövő országos művészeti szövetségek szegedi csoportjainak megalakításához megteremtse a szükséges bázist. A megjelentek valamennyien örömmel üdvözlötték azt a gondolatot, hogy feladatuk sikeres végzéséhez megfelelő keretet kapjon a művészeti élet Szegeden is. Csak haszonnal járhat egy helyiséggel is rendelkező művészeti klub megszervezése, amelyben rendszeresen találkozhatnak a szegedi művészek egymással. Természetes azonban, hogy a kapcsolatnak, s akár a mindennapok majdan itt lezajló találkozásainak nem az öncélúság jegyében kell létrejönniük. A hétfő esti mintegy négyórás beszélgetés végén tanúskodott arról, hogy művészeink többsége nem is gondol erre. Jóformán minden megjelent elmondotta véleményét és a felszólalások mindegyike megmutatta, hogy igen sok művészpolitikai kérdést akarnak megvitatni egymással. Valamennyien egyöntetű helyesléssel fogadták Sárközi István elvtársnak, a városi pártbizottság kulturális felelősének mintegy programadó tájékoztatóját a művészek együttműködésének kialakításával kapcsolatban, valamint Tari János elvtársnak, a városi tanács v. b. elnökhelyettesének értékes fejtegetéseit a művészi munka igazi tartalmáról. Nem volt véleménykülönbség köztük és a megjelentek között abban, hogy az elvi és művészpolitikai problémák marxista-leninista alapokon álló tisztázása, a művész-társadalom eszmei-politikai és ideológiai módszeres fejlődése elengedhetetlen a műalkotások színvonalának emelése céljából.

Csak örömet okozhat az, amelynek egészséges kibontakozásánál ez alkalommal jelen lehetünk. S világnak kell lennie a további útnak. A művészeti szövetségek megalakulásával, tartalmas közösségi klubélet kialakításával, a művészek egészséges társadalmi életének megszervezésével csak nyerhetnek mind ők, mind pedig a szocialista társadalmunk. Korai lenne ezúttal még részletkérdésekről beszélni a kialakuló keretekre, tagságra, s más ehhez hasonló gyakorlati kérdésekre vonatkozóan. Annak azonban máris nyilvánvalónak kell lennie, hogy a szegedi művészek e kialakuló közösségének csak olyan tagjai lehetnek, akik a művészet sajátos eszközeivel hozzá akarnak járulni a szocialista társadalom alapvető céljainak megvalósításához. Emellett ugyancsak lényeges, hogy a létrejövő közösség tagsága egyúttal szakmailag is rangot jelentsen. E kettőt együttesen adja ugyanis az igazi művészt: a szakmailag kiváló és eszmei-po-

litikai tekintetben is szilárd alkotót.

Soha ennyire nem érezhetők maguk mellett a magyar művészek egy egész társadalom segítségét, mint éppen napjainkban. Hiszen e legutóbbi szegedi találkozó létrejött, s ami még főbb, ebből kiindulva a most megnyíló még újabb lehetőségek nem éppen ezt példázzák-e? S mindezek mögött egyre megújuló kezdeményező erők ott áll a párt támogatása. Azé a párté, amely az egész nép útját, s benne a művészek előrehaladásának útját is megvilágítja. Ma már minden komoly művész igényli is ezt az irányítást, mert tisztában van azal, hogy a művészeti alkotó munka kibontakozása, magas eszmei és művészi tartalmú, közérthető alkotások létrejötté egyedül csak így lehetséges. Ma már egyetlen jószándékú és komolyan gondolkodó művész sem állítja szembe a pártosság és a szabadság hamis ellentétét, az ellenforradalmi zavarteltők egyik kedvelt szójátékát. Ma már a túlnyomó többség tisztában van azal, hogy sehol sincs a társadalomtól független szabadság. Az igazi szabadság az jelenti, ha mindig a legvalóságos világnézet szolgálatában segítjük elő egy egész nép szabad felébredését. Napjainkban ez csak a marxizmus-leninizmus világnézetéből táplálkozva lehetséges. Ez biztosítja egy idejét múlt társadalom kötöttségeitől való megszabadulást és így a legteljesebb szabadságot mindazok számára, akik művészetüket a dolgozó emberek igaz ügyének szentelik.

Nem célja e cikknek, hogy beszéljen mindazokról a dicseretes eredményekről, amelyeket Szeged művészei csupán csak az ellenforradalom óta is felmutattak. Azt azonban fontos megjegyezni, hogy minden eredmény egy-egy lépést jelentett előre művészek formálódásának, továbbfejlesztésének, öntudatosodásának útján. S ez az út egyre szélesedik, egyre biztonságosabbá válik. Szeged művészeinek most kialakuló baráti és alkotó közössége remélhetően mind magasabb színvonalú művészeti alkotásokban hozza meg igazi gyümölcsét nem valami szűk kör számára. Egymás megtalálásán, a művészeti élet gazdagodásán túl társadalmunk, az egész nép nyereségét jelenti ez majd.

Lőkös Zoltán

Nemzetközi kiállításra kerül egy fiatal szegedi fagaragóművész új alkotása

(Liebmann Béla felv.)

»Ács, vagy művész« című lapunkban korábban riportot közöltünk a fiatal M. Nagy Sándor, Szeged, Párizsi körút 39 szám alatt lakó fagaragóművészről. A fiatal művész azóta befejezte megkezdett munkáját.

Csodálatos faragásokkal valószínűleg életre keltett 32 sakkfigurát. Faragásaival a korabeli magyar és török ruhák és fegyver-motívumokat eleveníti fel. A nagy értékű művészi faragvány iránt — ahogyan értesültünk — már is érdeklődött az Ajándék

Bolt esetleges megvétel céljából. A megvétel megelőzően azonban a fiatal fagaragóművész szerető remekbe sikerült munkáját kiállítani valahol, esetleg az Ajándék Bolt, vagy más reprezentatív üzlet kirakatáiban. Reméljük, kívánságát bármely nagy áruház szívesen teljesíti, annál is inkább, mert mint ahogy értesültünk, M. Nagy Sándor fagaragóművész új alkotása egy nemzetközi kiállításon is szerepel a közeljövőben.

Makarenko mellszobra

az Ifjú Gárda ifjúsági városban

A szegedi Ifjú Gárda ifjúsági város fiatal lakói elhatározták, hogy emlékművet állítsanak otthonuk parkjában Makarenkónak, a szocialista pedagógus nagy útörőjének. A parkban — melyet ugyancsak Makarenkóról neveznek el — elhelyezik Makarenko mellszobrát. A szobrot az ifjúsági város egyik tanára, Ponicsán Ádám mintázza, a képzőművészeti szakkörben dolgozó fiatalok segítségével. E emlékmű ünnepélyes leplezését május 30-án délután 4 órakor rendezik meg.

Történelmi idők

1919
május
13

Az írók nem szívesen harcolnak, nemegyszer szembefordulnak tisztjeikkel, újabbantól rettegnek, hogy Besszarábiába viszik őket, az ottani frontra. A szegedi Antibolszevista Comité vezetői tárgyaltak az aradi kormány. Szegeden tartózkodó képviselőivel. Kiderült, hogy az aradiak sem egységesek. Sárospatakot precízitása, exaktitása — azaz a K. und K. hadseregdrillje. A tisztiek egyébként ma összeírták azokat, akik ellen eddigi magatartásuk miatt kifogások merültek fel. »Becsület-ügyi vizsgálatot« indítanak ellenük. Az eljárás sürgős a tisztiek mielőbbi szellektársa érdekében. Készülődik tehát a »nemzeti hadsereg«.

nem eléggé »úri módon« viselkedik. A Varjasyéhoz hasonló magatartású Dettre János ismételtlen igyekszik tisztázni magát az ABC előtt, azonban eredménytelen a kísérlete. Bejelenti, hogy szabadságának lejártá után nem tér vissza hivatalába. De Lobit tábornok ma szemlélet tartott a városban állomásozó francia csapatok fölött. Színes látványosság volt. A magyar katonatisztek tetszését azonban nem nyerte meg a szemle, mert szerintük hiányzott »a mozdulatok precízitása, exaktitása« — azaz a K. und K. hadseregdrillje. A tisztiek egyébként ma összeírták azokat, akik ellen eddigi magatartásuk miatt kifogások merültek fel. »Becsület-ügyi vizsgálatot« indítanak ellenük. Az eljárás sürgős a tisztiek mielőbbi szellektársa érdekében. Készülődik tehát a »nemzeti hadsereg«.